

080615 Fjärde söndagen efter Trefaldighet Claes Strömqvist

”Var barmhärtiga, så som er fader är barmhärtig.” Ingenting mindre hörde vi Jesus säga i evangelieläsningen nere ifrån gången. Barmhärtig betyder att ha ett hjärta i barmen, i bröstet. Hjärtat står för centrum i det personliga livet. Detta centrum skall alltså klappa varmt mot varje medmänniska, såsom Guds hjärta klappar för oss.

Det är Guds barmhärtighet som är måttstocken. På ett annat ställe säger Jesus: ”Var fullkomliga, såsom er fader i himlen är fullkomlig.” Vilka omöjliga krav! Vem kan leva upp till något sådant? Bekräftar det inte, att det vi håller på med i kyrkan är ett hyckleri. Att vi ger oss ut för att vara något vi inte är. Till den slutsatsen är det lätt att komma, om man tar ut de här orden ur sitt sammanhang.

Sammanhanget här är Lukas motsvarighet till Bergspredikan hos Matteus. I båda fallen är detta med Guds barmhärtighet och fullkomlighet inte att villkor för att få

vara med, utan en följd av att vara omsluten och älskad med hela Guds fullkomliga barmhärtighet. Har en människa fått allt, så kan inget mindre vara riktmärket för hennes fortsatta liv. Jesus börjar alltid med den fullkomliga gåvan, sedan följer konsekvensen av den gåvan.

”Saliga ni som är fattiga, er tillhör Guds rike.” Så börjar Jesus det Han har att säga. Fattig rymmer här all sorts fattigdom. Inte minst att vara fattig i anden. Att hungra efter ett autentiskt liv. Att inte ha något att visa upp inför Gud, som skulle kunna imponera på Honom. Den fattigdomen kan och vill Han fylla med sin rikedom. Och då blir det inte fråga om hyckleri att komma hit till kyrkan. Då kommer vi därför att vi behöver det. Vi är i högsta grad i behov av mycken barmhärtighet. Och det ofattbart stora är att Guds hjärta fullkomligt flödar över av mot sina mänskobarn. Därför borde ingen neka sig den rikedom, utan ha som högsta prioritet att försäkra sig om den.

Det är alltså viktigt att komma ihåg detta med gåvan först och gåvans konsekvenser sedan. Då kommer allt i rätt följd. Det är också därför den här söndagen kommer i

Trefaldighetstiden. Den gröna tiden, då vi får växa i det som första halvan av kyrkoåret handlat om, nämligen allt vad Gud gjort och gör för oss genom Jesus Kristus, Hans födelse, Hans lidande, död och uppståndelse. ”Han som var rik blev fattig för vår skull, för att vi genom hans fattigdom skulle bli rika”, som Paulus skriver. ”Vi älskar, därför att Han först har älskat oss”, som Johannes formulerar det.

Det är en ny ordning, som inte är självklar och naturlig för vår gamla människa att följa. Hon vill ju göra något för att få något. Göra rätt för sig och se'n kräva sin rätt. Och därför har gott om synpunkter på sådana, som inte håller måttet på det ena eller andra sättet. Och ibland kan man få den känslan även i våra kyrkliga sammanhang, att det inte är den nya ordningen som gäller utan den gamla. Att det hela skulle gå ut på att vara kritisk mot människor och mot människors sätt att bete sig, därför att man själv vet hur det skall vara. Men i så fall har Jesus något viktigt att säga oss i idag: ”Döm inte, så skall ni inte bli dömda. Förklara ingen skyldig, så skall ni inte dömas skyldiga. Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er.”

Visst är det vår uppgift att skilja mellan ont och gott, särskilt när det är andra som drabbas. Men domen är Herrens. Bara han kan fälla en rätt dom över en människa. Bara Han känner henne fullkomligt. Bara han vet den yttersta orsaken till att hon handlar som hon gör.

Det är i förhållandet till människor som vi människor avslöjas. Jesus fångar det här på kornet, när Han ställer frågan till oss: ”Varför ser du flisan i din broders öga, när du inte märker bjälken i ditt eget?” Det tycks vara så med oss, att vi mår lite bättre om vi speglar oss i andras fel och brister, även om de är bagatellartade. Men det är ingen hållbar lösning på det som är det verkliga problemet. Och det är att jag inte är barmhärtig, som min himmelske fader är barmhärtig. Det finns i mig i motkraft som inte vill ställa upp på detta nya som Jesus visar på i dag. Även när jag bejakar det, så stretar min gamla människa emot. Hon som är bekväm. Hon som retar sig på hur andra bär sig åt. Hon som tycker illa om det som är besvärligt och den som är besvärlig.

Och då blir det så att kärleksbudet, det goda budet faller mig. Jag älskar inte min besvärliga nästa. Jag älskar allra minst Herren min Gud över allting och av hela mitt hjärta. Synd är det som splittrar och söndrar. Det som skapar ett sund mellan människor och mellan människor och Gud.

Då är vi tillbaka till den omöjliga kristendomen. Den skuldbelägger och sänker människors självkänsla. Så låter det ofta idag. Och om det bara går ut på att leva upp till vissa livsregler och bud, även det mest fullkomliga som kärleksbudet, då vore det minst sagt hopplöst. Men just det är poängen. Inte kan vi hålla tillgodo med det halvdana. Det goda budet gör att vi alla är jämlika ett avseende. Vi är syndare inför Gud och vi är medsyndare inför varandra. Det är därför ingen har företräde framför den andre. Ingen har rätt att döma. Vi är alla under samma dom.

Men nu finns det en plats till, där vi är jämlika. Vi hörde förra söndagen, att man kritiskt sade om Jesus: ”Den mannen umgås med syndare och äter med dem.”

Han klarar av balansgången att kunna döma synden men älska syndaren. Han skriver inte ned vad kärleken och barmhärtigheten kräver av oss. Det leder till en nyttig självinsikt. Men Han har ett underbart sätt att möta människor som inte håller måttet, varken i egna eller andras ögon. Och som sådana får vi knäböja sida vid sida här framme.

Där finns hemligheten också för oss. Trots allt som talar emot oss, så får vi gå in under Hans barmhärtighet. Domen över vårt sätt att leva den har fallit. Men den föll över Honom som ensam av alla levte 100 % riktigt. Han dömdes och lät sig dömas, för att vi andra skulle gå fria.

Det är tack vare Kristus jag vågar kalla mig kristen. Lärjungen är inte förmer än sin lärare. Tvärtom att följa Jesus är att mer och mer inse, att som Han blir jag aldrig. Men att jag trots det får vara Hans lärjunge, av ofattbar nåd och barmhärtighet. Amen.